

С.В. СИРЦЕВА, к. е. н.,
*асистент кафедри обліку і аудиту,
Миколаївський національний аграрний університет*

Т.С. ПІСОЧЕНКО
*асистент кафедри обліку і аудиту,
Миколаївський національний аграрний університет*

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У сучасному світі конкуренція набуває глобального характеру і основною метою більшості аграрних підприємств стає досягнення світових стандартів. У розрізі подій щодо вступу України у Світову організацію торгівлі дане питання дуже актуальне. Для цього необхідно постійно поліпшувати процеси, структуру, технологію та інші складові діяльності. Невід'ємною частиною всіх покращень повинно стати підвищення ефективності бухгалтерського обліку, а саме, удосконалення його методик, технологій та процедур.

На нашу думку, одним із найбільш сучасних та перспективних інструментів удосконалення системи бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах має стати бенчмаркінг.

Бенчмаркінг походить від англійського слова «benchmark», яке в широкому сенсі означає що-небудь, здатне бути еталоном (стандартом, орієнтиром) порівняно з аналогічними предметами, діями. Під «benchmarking» частіше розуміють діяльність, процес, методологію щодо вдосконалення, досягнення встановленого орієнтиру.

На сьогодні бенчмаркінг входить в трійку найпоширеніших методів управління бізнесом. Причина подібної популярності в тому, що бенчмаркінг допомагає відносно швидко і з меншими витратами удосконалювати бізнес-процеси; дозволяє зрозуміти, як працюють компанії-лідери, і отримати такі ж, а можливо, навіть, вищих результатів.

З позиції практичного застосування в бухгалтерському обліку, бенчмаркінг можна визначити як систематичну та безперервну оцінку процесів, практик і методологій обліку компанії, порівняння їх з процесами, практиками та методологіями компаній-лідерів в цілях отримання інформації та прийняття рішень, для вдосконалення власної діяльності, що включає різні сегменти фінансового та управлінського обліку. Бенчмаркінг використовується у багатьох сферах діяльності і активно застосовується в країнах з розвинутою ринковою економікою. Його особливість в бухгалтерському обліку полягає в тому, що учасниками процесу бенчмаркінгу можуть бути як компанії-конкуренти, так і компанії, що не є такими, що в совою чергу створює великі можливості для проведення порівняння [1].

Ефективність бенчмаркінгу системи бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві забезпечуватимуть такі фактори, як:

сукупність орієнтирів вдосконалення облікової системи, механізм вибору пріоритетів напрямків вдосконалень, що визначаються на основі ранжирування потенціалів щодо якості, продуктивності, часу циклу, набору показників та вимірників для визначення еталонних систем бухгалтерського обліку.

Відсутність орієнтирів під час проведення бенчмаркінгу призводить до того, що розвиток системи бухгалтерського обліку поступається місцем вирішення поточних проблем без взаємозв'язку з пріоритетними цілями підприємства. Орієнтири вдосконалення суб'єкт господарювання повинен визначати самостійно відповідно до стратегічних завдань, визначених цілей та затверджених планів розвитку.

Рішення про вибір напрямків бенчмаркінгу має приймати управлінський персонал підприємства. В умовах достатності ресурсів та проведенні бенчмаркінгу одночасно в декількох напрямках, знижуються загальні витрати на проведення дослідження.

Об'єкти бенчмаркінгу бухгалтерського обліку повинні володіти потенціалом:

- поліпшення якісних характеристик інформації, облікових бізнес-процесів, звітності;
- зниження вартості отримання інформації, функціонування облікових бізнес процесів, формування звітності;
- підвищення продуктивності праці облікових бізнес-процесів [2].

Успішному застосуванню бенчмаркінгу бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах сприяє розробка документаційного забезпечення. Частиною загального процесу дослідження є огляд зовнішніх і внутрішніх джерел інформації. До внутрішніх джерел необхідно віднести документи, що розкривають політику підприємства, анкетування співробітників. До зовнішніх джерел відносить підбір літератури, відвідування семінарів, пошук інформації в мережі Інтернет, звернення в професійні асоціації, інформаційно-організаційні центри та клуби бенчмаркінгу. Оформлення робочих документів бенчмаркінгу учасниками дослідження сприяє ефективності проекту [3].

Вибір партнерів по бенчмаркінгу повинен ґрунтуватися на ретельному відборі кандидатів за характеристиками їх діяльності та бажанню брати участь у проекті. У окремих країнах створені масштабний реєстр компаній, що бажають взяти участь в бенчмаркінгу, як за галузевою, так і за функціональною ознакою.

Процес проведення бенчмаркінгу має бути ретельно спланованим. Процес планування передбачає складання графіку бенчмаркінгу та обліку витраченого на них часу.

Отже, успіх кожного проекту забезпечується сукупністю факторів, найважливішими з яких є: точність вибору орієнтирів покращень; наявність механізму визначення пріоритетів розвитку бухобліку; набір показників та вимірників щодо визначення еталонних систем бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел:

1. Шароватова Е. А. Управленческий учет в концепциях управления и бенчмаркинга / Е. А. Шароватова, Л. Н. Кузнецова. – Ростов н/Д: СКНЦ ВШ, 2011. – 256 с.

2. Кузнецова Л.Н. Факторы успешности бенчмаркнга бухгалтерского учета в организациях / Л.Н. Кузнецова // Учет и статистика. – 2013. – №2 (30). – С. 12-23.
3. Кузнецова Л.Н. Совершенствование бухгалтерского учета на основе различных методов бенчмаркнга / Л.Н. Кузнецова // Вестник ДГТУ. – 2012. – № 1(62). – С. 121-127.